

El Lluitador

Portantveu de la Federació A. S. O. de Banyoles

De tots els articles en son
responsables llurs autors

Preu: 15 cts.

No es tornen els originals
Redacció: D. Pastora, 19

De «Justícia Social»

...I nosaltres?

A propòsit d'escaure's aquest més el vintè aniversari de la Gran Guerra, han aparegut a la premsa diària d'arreu, articles parlant-ne extensament. Hom ha pintat al roig viu les tragèdies de la guerra. Hom ha recordat el fútil començament de les grans epopeies que tants estralls causen als pobles i tantes víctimes porten a les tombes. Articulistes meritisssims de tots els camps polítics han glosat amb més habilitat i astúcia que no pas sinceritat els horrors d'una guerra futura a base de productes químics d'efectes fulminants contra els quals, hom digui el que vulgui, els entesos han afirmat que no hi ha protecció possible. Així ho han divulgat els vibrants manifestes d'un recent Congrés de Químics francesos, tots ells pertanyents a organitzacions de l'avançada social. La premsa burgesa, estretament intervinguda pels fabricants de la guerra, d'una manera habilidosa vol donar entenent que contra la guerra química hi ha defenses factibles. No es tracta de res més que de preparar l'ànim de la gent perquè no s'espanti abans d'entrar en lluita.

A França mateix un ex-militar publicà una sèrie d'articles que foren interromputs per la censura analitzant científicament la capacitat destructiva de diverses fórmules químiques, així mateix com material aeri, bales, etc. «La Humanitat», els primers dies de la seva sortida, quan encara era un modest diari nocturn, ens en donà la traducció.

H. G. Wells, el famós novelista, autor de «El salvament de la Civilització»—aplec d'una sèrie de conferències pacifistes—ara n'ha publicat una altre anunciant d'una manera anecdòtica, però real, la imminència d'una nova guerra europea, segons referència d'un article d'Angel Guerra publicat a «El Diluvio».

La gent d'ordre, els capitans d'indústria, els militars, la banca, tot el que representa la vella

civilització, totes les mentalitats que estan amb ella sembla que no vegin altra sortida al paorós problema de l'atur forçós i a la misèria creixent que una guerra que remogués les fronteres, els tractats i ensens engolís cap a la terra uns quants milions d'obrers.

Els municioners treballen activament per a donar abast a les comandes de tots els països. Les cases Wendel, Schneider, Krupp i altres, de cada dia perfeccionen més el material per assassinar pobles en massa.

Tots els Estats del món cada dia s'esforcen més per augmentar les partides de pressupostos destinades a generalat, armament, aviació, marina de guerra, etc., i proporcionalment rebaixen de la manera més impúdica tot allò que fa referència a ensenyament, atur forçós, habitació obrera, higiene etc. Una mostra pot donar-nos-la la política pressupostària seguida a Espanya—milionades per la Guàrdia Civil i d'Assalt, reintegració i pagament d'alts havers als militars facciosos, escamoteig dels articles 3 i 26 de la Constitució donant SETZE MILIONS I MIG A LA CLERECIA i destinant UN MILIO ALS OBRERS PARATS que, quan hagi passat per l'espessa xarxa de la burocràcia lerrouxista no en quedaran més que unes mils pessetes.

Als països on hi ha dictadura, els militars ja preparen la joventut per portar-la a morir heroïcament en defensa d'una Pàtria i d'una civilització que ja no poden mantenir-los. Les altres potències tampoc no es queden endarrera. La cursa dels armaments comença a preocupar les organitzacions obreres. La vanguarda de la futura guerra ja està estructurada: els grups feixistes pagats per la burgesia. Ells encendran el foc. No faltaran després els demagogs que excitin els pobles al fratricidi.

PERE ESPANYOL

La marxa sobre Madrid

S'hi acostaran diumenge, 2 dia la gran urbs, cap d'Espanya, on rauen en aquest moment les incògnites de grans esdeveniments, tal vegada ben sinistres, els terratinents de Catalunya, amb el penó enlaire, cobricel-lant l'Associació catalana que porta el nom del Sant Patró de Madrid.

El gran estol d'hisendats i propietaris no hi van a la vila de l'ós en romiatge de santedat i menys amb aires d'esmena i de penitència. No hi van a implorar de genolls, de la Divina Providència per l'intervenció del Sant treballador de la terra, la gràcia divina. Mes atents al benestar del cos en aquest món que de res més, van a la recerca d'un poder, d'una força, que obligui al treballador del camp a fer produir més i millor les terres que s'han fet llurs a fi i efecte de poguer continuar portant una videta ben regalada com han portat fins ara sense suar-hi.

Van a Madrid a exhibir-se, a dir qui són, quants són i el que pretenen. S'hi volen manifestar importants. Van a exigir d'un Poder que pot resultar-los-hi ben fullo que no poden implorar del Déu just.

Van a Madrid sense recordar que és el breçol de Sant Isidre com tampoc degueren atinar al escullir per patró de la seva institució el nom d'aquest Sant que els hi era ben poc adient ja que Sant Isidre era un pobre llaurador.

Si hem de creure amb les freqüents protestes de cristiandat del Sr. Don Cirera i consocis del Institut de Sant Isidre, cal convenir que tots els esmentats senyors en sabran quelcom de la vida i miracles del seu Sant Patró i que cap d'ells ignorarà que sant Isidre quan semblava, el primer grapat deia que era per Déu, el segon per nosaltres, el tercer pels aucells, el quart per les formigues però no en semblava cap pels ganduls i esquena drets.

També hem de creure que estan assabentats que quan Sant Isidre conreava la terra del hisendat cavaller de Vera i aquest l'enviava al molí, el Sant repartia part del grà als pobres i als ocells. També deuen estar enterats els Isidres de l'Institut Català que malgrat la producció maravellosa de les terres que conreava el Sant a Torrelavega, el seu amo, el Cavaller de Vera no estava mai content, i el vigilava a tothora i a tot arreu, fins que miraculosament aparegué la seva innocència. Que Sant Isidre va canviar d'amo i que aquell nou amo i cavaller també, nomenat Joan de Vargas, malgrat el meravellós rendiment de les terres que el Sant conreava en les riberes del Jarana, li envejaba les hores de repòs i que dedicava a la seva perfecció personal el pobre terralloner, que contínuament vigilaba i amonestava, fins que també fou menester que per acabar tanta cobdícia del Senyor de Vargas, l'Omnipotent repetís els miracles.

Si es que aquests Senyors Cirera i consocis de l'Institut Agrícola són uns bons cristians i creuen amb les miraculoses reconvençions als cavallers de Vera i de Vargas, com dimoni s'exposen els Vargas i Veras dels nostres dies a les contingències d'un viatge a les terres nadiues d'aquell Sant per a pidolar i requerir l'ajut per assolir un estat de coses que tant poc agradable li seria a aquell Sant terralloner com als treballadors d'avui dia. No tenia por, senyor Cirera i comparseria que per via de miracle us arribi alguna punxada d'aguiada que us reventi? No veien, infeliços, que aneu a la vostra perdició i que ja en patiu la prèvia ceguera i que no ha de mancar als pobres camperols la Divina assistència en la lluita que prepareu per a impedir que èmuls de St. Isidre, continuïn aquests, sembrant un grapat per Déu, un altre pels ocells, un altre per nosaltres i un quart per les formigues?

Vargas i Veras! Veras i Vargas! Si no us ho ha dit mai St. Isidre, us ho direm nosaltres. — Que heu de guanyar el pa amb el suor dels vostres rostres si voleu ésser obedients al Senyor i dignes d'El

Un SIDRO

No hi haurà vergonya a la Península si hom no acaba i depressa amb la barbàrie lerrouxista. Ara bé. Aquesta banda de trinxeraires només pot acabar-la la Revolució triomfant en passar per les armes la lerrouxada lladre i traïdora i l'ànima del Gil Robles que els alleta.

Deu implantar-se la "Setmana anglesa" a Banyoles?

I deu implantar-se pesi a qui pesi, doncs no és just ni humà que la dona obrera treballi durant tota la setmana i acabada aquesta, durant tot el diumenge tingui que restar a casa rentant i cosint per atendre les necessitats de la família mentre l'home està tranquil al cafè.

La dona no ha d'ésser una esclava; té dret a la vida igual que l'home. La dona no ha d'ésser una arrossegada, sinó molt al contrari. Ha d'ésser digna de més respecte, de més atencions, tota vegada que després de tenir la disort de treballar a la fàbrica, havent complert el seu deure com l'home, té que començar la tasca de la casa, atendre l'home i els fills, tant en salut com en malaltia. I en canvi, l'home, havent complert els sis dies de treball, el diumenge es passa ja, mentre que la dona en lloc de descansar, renta, cus i ha d'arreglar la casa, com si l'obrero de Banyoles fos diferent de les de la capital.

No es tracta, doncs, de demanar més augment de jornals ni rebaixa d'hores. Es tracta precisament d'un cas humanitari. L'obra té dret que, després de sis dies de treball, el setè el tingui per descansar. I l'única manera de lograr-ho és implantant la «setmana anglesa». — J. SEGARRA.

Desagraïts!

El desagraïment es un dels defectes innats que sofrim els que hem tingut la desgràcia de venir a nèixer en aquest miserable planeta que anomenem la Terra. Si jo fos espiritista, creuria que totes les desgràcies que al territori espanyol li provenen d'un quant temps ençà, tinguent com a corrent conductor tots els governs que hem patit i patim, de marca genuïnament lerrouxista, no són més que efectes materials de la justa indignació i de la còlera dels esperits de Galàn i García Hernández al veure com el poble ha deixat anar refredant-se fins convertir-se en cendra aquell foc republicà de que estaven posseïts, aquell amor a la República, per la qual feren el sacrifici de llur vida, regant la terra de Jaca, amb la seva generosa sang, la qual anà a rebotre en plè rostre al Rei perjur i assassí, marcant-li per sempre més en el front l'estigma inextinguible del condemnat.

La República Espanyola, morts els que l'infantaren i li donaren l'ésser, féu els primers passos de la mà dels tutors que li oferiren portar-la pel camí de la felicitat, i fer-la gran i forta. Però, això durà poc. No era la felicitat d'ella la que cercaven, sinó la seva pròpia. Lerroux, el renegat, Lerroux, el gran traïdor, no es recordava d'ella no es recordà més que havien mort dos homes i que amb llur sang havia d'ésser esborrat el passat negre d'una Espanya medieval i que dev a brillarelsol de la justícia i de la llibertat. Lerroux, el renegat donà una amnistia a aquells que si haguessin pogut haurien assassinat la jove República. Lerroux, el traïdor, desféu l'obra que tant costà de bastir. Lerroux, judes, renegat i traïdor, es vengué la República a canvi del silló presidencial. I la vengué als mateixos enemics que la volen perdre.

Dues dones i una nena porten dol. Una mare, una esposa i una filla. La filleta, somriu i juga inconscient. Ignora la terrible tragèdia de la qual el seu pare fou protagonista. Més endavant, sabrà que donà la vida per alliberar un poble i que aquest poble continuava endogalat. I sabrà també que el forjador de les noves cadenes era un que feu traï-

ció als seus ideals de llibertat i que no exposà mai un pèl de la seva persona en moments de perill i que només es presentava quan aquest havia passat

Quina amargor no deveu sentir vós, mare del Capità Galàn, i vós, esposa de García Hernández al constatar com la República es corromp i que ja no en queda rastre del que fou en els primers temps! Però consoleu-vos pensant que hi ha una regió que s'anomena Catalunya i que hi ha uns homes que no obliden el sacrifici dels vostres fill i espòs. Que estem decidits a defensar la República costi el que costi, i que als traïdors els donem el que es mereixen.

I no tindrem vergonya ni dignitat si no ho fem!

R.

Dos fets simptomàtics.

Que la política que segueixen els homes que governen no plau al poble, no cal dubtar-ne. Les manifestacions de descontent, pugen a la superfície, i esclaten exteriorment amb diferents formes, i tonalitats. La caducitat dels homes de l'actual política és d'una evidència colpidora. I aquesta política ultra ésser d'una nul·litat palesa, no fa més que augmentar el malestar del país. Naturals efectes d'una ambigüitat manifesta en l'obrar i en el sentir. D'aquest amoiement creat a gràcies per determinats sectors polítics, s'en desprèn un aire pesat que produeix unes alteracions simptomàtiques en bona part de la vida política del país.

Es evident que la reacció popular — quan és sincerament popular — té com a característica fonamental l'espontaneïtat. I aquesta espontaneïtat franca és la que li dona la força.

I la prova de que el poble reacciona, de que el poble no necessita d'avertiments amb anterioritat per sapiguer com ha de comportar-se la tenim en els següents fets:

Gil Robles, l'home de les dretes, el futur (!) dictador, ha visitat una fàbrica. Els obrers, al donar-se compte de la seva presència, automàticament iniciaren la vaga de braços caiguts. Es negaren a seguir treballant mentre el leader dretista fos dintre la fàbrica. Bona lliçó, a fè de Déu! Síntoma franc de l'hostilitat obrera envers el representant d'una política derrotista! Apuntau-se-la, Don Gil! I atreviu-se a dir — inconscient! — que la classe obrera va on la fan anar. I millor per a vós si no plou abans de l'Abril, puix les carreteres que menen a la frontera estan en mal estat!

A vice-versa, El Sr, Azaña, ha visitat una altra fàbrica, a Mataró. Hi arribà en el precís moment en que els obrers acabaven llur treball. I aquests, en constatar l'arribada del gran estadista, es reintegraren a la fàbrica i continuaren treballant men-

tre el Sr. Azaña es feia càrrec del funcionament de les diverses dependències i de l'habilitat tècnica de tots els obrers. I a fè de de Déu que també és un símptoma molt poc falaguer per Gil Robles i cor-religionaris!

La trajectòria que descriu la política interior espanyola ha ultrapassat el seu punt àlgid i ha assolit la curva descendent. Comptant amb la suposada letargia del país, ha violat preceptes constitucionals, ha ferit sentiments, ha burlat lleis i ha corromput la República. Però, com més enlaire s'hagi alçat, més violenta serà la caiguda.

Les dretes, escudades i servides pel partit radical, no han sapigut fer bon ús del poder. I s'ha demostrat que el poder es una arma perillosíssima que destrueix a qui no sap emprar-la.

La psicologia del poble espanyol, diguin el que vulguin els polítics d'alta volada, no es pas una psicologia complicada; les seves manifestacions son obra de reflexes intuitius. El poble, pensa i sent. Però no pot desfer-se d'una apatia hereditària, d'una lassitut anímica, d'una mandra tropical. El poble necessita un estimulants. I si s'obrissin les portes de la seva ànima potser també hi trobaríem un xic d'aquell fatalisme oriental que li causa més mal que tot el demés. Naturalment que el poble espanyol, té un fons de bondat. I aquest fons és explotat pels polítics. Afegiu-hi també un rabíós individualisme i tindreu el retrat fet.

Hem dit que el poble necessitava un estimulants i quin mil'or estimulants que l'amor? Es tractant-lo amb amor, amb la justícia per norma, com se'l estimula i atrau. No amb metralladores i fusells.

El poble, doncs es desperta. Que sàpiguen els vividors de la política que no tolerarà que es burlin més d'ell. Si els espanten els extremismes, no els provoquin. Que no tinguem que emprar la violència per fer-los-hi entendre. — R. E.

Ço que fan els agraris

Ens han assabentat d'una gran obra que estan portant a cap els companys del Sindicat Agrari, que la considerem digne de fer-ne pública lloança.

Un company de la secció de Puigpalter passa per la pena de trobar-se malalt ell i tres d'altres familiars seus. Els companys que componen la secció esmentada i junt

amb les seves respectives mullers, hi han acudit plens de bona voluntat, a complir l'in-aludible deurer, que tenim els humans tots, d'ajudar-nos els uns als altres. No n'hi ha faltat un sol, i han acudit tots sense excepció.

Per tal de cuidar acuradament, i vetllar tant de dia com de nit a la família dissortada, han establert un torn a càrrec de les seves mullers, que inspirades pel seu doble amor de mares i de dones filles del treball, habituades a les angoixes i privacions dels que lluiten per el pa de cada dia, els cuiden amb una abnegació tant admirable, que desitjariem n'haguessin esment aquesta gent que no creuen possible trovar-la fora de les organitzacions religioses. Pel que afecta als homes també han establert un torn per treballar-l'hi la terra i donar el menjar als animals de la casa a les hores corresponents.

Tot aixó fan els revolucionaris del Sindicat Agrari.

Que ens perdonin si els feríssim al fer públic aquest fet seu; ho fem perquè sàpiguen i aprenguin els seus explotadors, fins on arriba el seu esperit de fraternal unió.

Fem vots per el prompte restabliment d'aquest company de la Federació i els seus familiars.

Estem enormement distanciat dels nacionalistes bascos en multitud de casos. Sobretot del papisme que inspira i informa alguns dels seus homes capdavanters.

Amb tot, seria insensat i immoral no palesar la nostra adhesió franca i lleial davant l'atropell de què els fa víctimes el canibalisme de Salazar Alonso.

Perquè les persones decents no poden coincidir amb les bretolades de la colla que des del poder devasta la República, companys nostres socialistes han estat destituïts i processats de llurs càrrecs en defensa de la llibertat dels Municipis de Bascònia.

Igualment hauriem fet nosaltres.

Assemblea

Avui a les 8 del vespre al local de l'Ateneu R. d'Esquerra tindrà lloc una gran assemblea dels Sindicats adherits a la F. P. de Treballadors de la Terra.

Seràn hostes honorables de la nostra Ciutat, per unes poques hores que desitgem els siguin agradables, delegats de 87 Sindicats agraris de les nostres comarques Gironines. Podem assegurar que hi seràn ben representats tots els explotats del camp i que es devataràn assumptes de gran transcendència per la seva causa.

Avant amb els vostres Sindicats!

La unió fa la força!

L'emancipació dels explotats ha d'ésser obra dels explotats mateixos!

Recordeu-ho!

Per a aconseguir les vostres justes aspiracions que son les nostres, la Federació Agrària Social Obrera resta al vostre costat.

EL COMITE

Esportives

Avui diumenge en el Camp de les Pedreres tindrà lloc un formidable partit de futbol entre l'equip local i el potentíssim equip F. C. Català de Girona.

Dit equip està integrat per xicots joves i animosos, la vàlua dels quals es ja coneguda pel públic banyolí.

Aglans

Ens hem assabentat que ha estat nomenat caporal de somatent, el cansalader que també fa de Jutge.

Segurament que els informes de la seva personalitat degueren demanar-los als monàrquics d'aquell Centre de la plaça o bé a mossén Angel.

Qui sap si varen posar-li perquè no varen trobar-ne un altre que volgués acceptar dir càrrec.

Després diran dels socialistes. ¡Visca l'enxufisme!

* *

Si arribem a aconseguir saber amb certesa, qui va aconsellar que nomenessin caporal de somatent a En Mingo, el número vinent publicarem el seu nom i cognoms a la primera plana.

No serà per demés que coneixem tots els seus amics.

* *

L'altre dia passà un cas com un cabàs.

Un agutzil a raó d'aquest cas ha presentat la dimissió. Complint ordres de l'Alcaldia, aquest agutzil advertí a un taxista local que retirés el cotxe de la Plaça dels Turers. L'individu de referència és negà a retirar-lo. L'agutzil de marras, provà de fer valer el principi d'Autoritat sense aconseguir-ho, per la tossuderia del taxista.

L'home encés, requierí l'ajuda del sergent de la Guàrdia Civil, i es presentà a fer-lo retirar. Però ho féu deixant-se portar l'ira, tant, que fins el Guàrdia el cridà a l'ordre, degut a les paraules gruixudes que deivava anar. El taxista, però no es mogué. Em...pipat, l'agutzil, es presentà a l'Ajuntament, dient que si la seva autoritat no servia per res, que ho deixava correr i presentava la dimissió.

Ara es presnten dos cassos distints. El taxista com a infractor de les ordenances deu ésser castigat. L'agutzil pels seus mals modos deu ésser també castigat.

Esperem que l'assumpte es solucionarà, i que abans que tot es farà prevaldre el principi d'Autoritat.

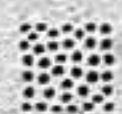
Advertím al Sr. Agutzil que l'història ha demostrat sempre que... «lo cortés no quita lo valiente».

* *

LO QUE COSTA UN PASSAPORT -

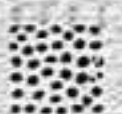
A Girona 10 ptes; a Banyoles, Porqueras i Camós 15 o 16 ptes.

Bé cal que s'hi guanyin la vida, els pobres secretaris de l'Ajuntament.

UN CAS INDIGNANT — Sabem que un individu d'un poble dels voltans de la nostra Ciutat, és dedica a facilitar treball a França a tothom que li regala 10 o 15 ptes.

Es censurable, i la censurem enèrgicament, la conducta d'aquest «cabo de varas» que fa la caritat de donar treball a qui el necessita, escabotant-li el jornal.

UN ALTRE «NEGRER» — Ja no podem patir mes, durant l'istiu menjarem l'herba dels volts de l'estany, i a l'hivern ens el passarem menjant llistó sec per les margenades.

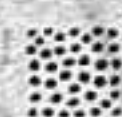
Aixís ho diu un fulano administrador d'unes finques, que els seus arrendataris han presentat d'acord amb la llei de contractes de conreu, demanda de revisió, i com que d'acord amb la mateixa llei es retenen una part dels fruits d'aquest «tipo» renega com un condemnat contra el Govern de Catalunya i contra els agraris. Si en lloc de procurador de les finques aquestes en fos propietari, el creuríem capaç de matar a tots els individus de la Junta. Cal que sàpiga aquest panxa content que quant nosaltres mengem «llistó», per ell ja no li li quedaràn ni arengades rovellades.

Els propietaris no volen fer obres per què resultan cares. Es clar que els obrers no en tenen mai prou, sempre demanen augment de sou. Aixó és el que diuen els cap d'obres de la nostra Ciutat. El que es descuiden de fer públic, que nosaltres ja ens cuidarem de fer-ho, les comissions cres-

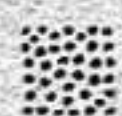
cudes que cobren dels materials que s'inverteixen en la construcció d'un edifici, i cosa mes greus, les tupinades que fant amb el ciment, segons ens han assegurat, fent-lo passar per procedent fàbrica que per la seva qualitat es mes car i resulta ésser d'una altra que el fabrica inferior.

De totes aquestes cosetes, que fan que las obras costin un ull de la cara, ens assabentarem amb detalls concrets, i si el resultat de les nostres investigacions es com ens asseguren, l'opinió pública jutjarà el procedir d'aquesta gent.

A una fàbrica de Banyoles i ha un cartell gros, clavat a la paret, que diu que per ordre del Delegat de Treball, totes les dones majors de 18 anys deuen presentar baix el termini d'aquesta setmana un certifi- de vacunació.

Ara nosaltres diem a aquest Sr. Delegat que ens alegrem de que vetlli per la sanitat, però tenim de dir a aquest senyor, el puesto que està mes infectat no hi ha control de Sanitat. És que potser el burges tindria que pagar alguna pesseta?

No fa pas molts dies un burges de Banyoles es descomptà en el setmanal, no sabem si va ésser intencionadament o ... la qüestió es que quant se li va fer la reclamació, va dir que ho tornaria la semana següent, i efectivament va venir el dia de cobro i s'en distraqué i els que volgueren anar al despatx i els que no hi volgueren anar digueren que els gastos de veraneig son molt cars aquest any.

NOTA**DEL SINDICAT AGRARI**

Es prega a tots els companys que varen adquirir patates de Collsacabra per sembrar, que passin a fer efectiu l'import de les mateixes lo mes aviat possible.

LA COMISSIO

Tip. «La Banyolina» Plaça de la Font, número 5